

ծանր լեզուն է: Վերը բերած օրինակից երևում է այդ բերենք ուրիշները:

«Ե՛րբ հարթ և ընդարձակ տարածութեան մէջ՝ ծովի թէ ցամաքի վրայ՝ շուրջ ենք դիտում մեր տեսողութիւնը սահմանափակում է մի բոլորագծով, կամ ուրիշ խօսքով՝ մեզ թւում է թէ կանգնած մենք բոլորակի կենտրոնում, որի ծայրերին կը պած է երկնականաբար: Ահա այն բոլորագիծը, որով սահմանափակում է մեր տեսողութիւնը, կամ որով երկինքն ու երկիրը միանում են կոչւում է հորիզոն» (էջ 5—6):

«Եթէ բարձր ասիերը շատ կարծր են լինում օրինակ՝ գըրանիտեայ, այն ժամանակ շուրջ՝ հետզհետէ ճեղքելով նրանց ներս է մտնում և նեղ ու երկայն ծոցեր ձևացնում, որոնք նաւարկութեան համար շատ անյարմար են լինում որովհետե՛ւ բացի նեղ լինելուց՝ նոցա յատակում լցուած են լինում ժայռոտ ասիերից թափթփուած սրածայր քարեր, որոնք հեշտութեամբ ծակում են այնտեղից անցնող նաւերը»:

Այս 3—5 բթանոց նախադասութիւնները պիտի կարդան առաջին դասատան աշակերտները, հասկանան և իրանց խօսքերով պատմեն ուսուցչին!

ՅԱԿ. ՅՈՒՂ.

Վ. Փափագեան՝ «Լուր-դա-լուր», քրդական պոէմա, Բագու, 1903 թ., դերն է 3 կողէկ:

Լուր-դա-լուրը՝ հասարակ, բայց սիրուն աւանդութիւն մըն է: Հովիւ Հասօն՝ «երկրի սիրուն և քաջ պատանին» կը տեսնէ օր մը իր աղային մէկ հատիկ աղջիկը՝ Զալխէն ու կը սիրահարուի: Սէրը՝ հաւասարապէս երկուքին ալ սրտին մէջ բոյն կը դնէ: Հասօն՝ իր նախկին աշխուժութիւնն ու զուարթութիւնը կը կորցնէ, ու կու դայ յաճախ թափառիլ սիրականը բանտարկուած պալատին առաջ: Հասօն՝ սրինգ ածել շատ լաւ գիտէ: Ու այդ միամիտ սիրահարը՝ հովական սերենադներ կու տայ Զալխէին համար:

Սորամանկ աղան բանը կ'իմանայ: Կը բարկանայ, կը կատողի, բայց կը վճռէ ամեն ինչ խոհեմութեամբ կարգադրել: Կը կանչէ հովին իր մօտ:

«Գիտեմ, Հասօ, ասաց չար աղան—գիտեմ, որ սիրում ես իմ աղջկան: Դու քաջ տղայ ես. լսել եմ լաւ սրինգ էլ ածում ես: Աղջիկս քեզ կը տամ, միայն կը դնեմ մի պայման: Լսել

եմ որ ոչխարները քեզ հնազանդում են ու սրնգիդ ձայնից գրաւուած քեզ մօտ գալիս են: Գետնից մինչև այդ բարձր աշտարակը—տեսնում ես նրան—դնել կը տամ փայտեայ սանդուխտը. դու կը նստես այնտեղ—բարձրում. ոչխարներդ կը ժողովւեն ցածրում: Ահա պայմանը: Եթէ դու բարձրից, սրինգ ածելով, կարողացար ոչխարներին սանդուխտի վրայով քեզ մօտ վեր հանել, այն ժամանակ աղջիկս քեզ հալալ, առ ու վայելիր: Ապա թէ ոչ՝ խայտառակ եղիր, ինչ ունես-չունես հաւաքիր և քանի շուտ է՝ այս կողմերից հեռացիր: Մի չորան՝ աղայի փեսայ չի լինիլ—այդ էլ խելքիցդ հանիր»:

Աղան իր բանը գիտէ: Սանդուղի ճիշտ մէջտեղի աստիճաններէն մէկը աղան կտրեց այնպէս, որ յայտնի չերևայ: Ոչխարները սրնգի ձայնով սկսան բարձրանալ սանդուղի աստիճաններէն. առաջնորդող այծը հասաւ թակարդին. «զգաց որ մահը առջևն է, բայց դիւթուած էր—ոտքը դրեց փայտի վրայ. փայտը շարժուեց. լսուեց մի մայիւն և սիրուն այծը պտոյտ գործելով օդի մէջ, գնաց ջախջախուելու անդունդի քարերի վրայ»:

Հասօն յուսահատեցաւ, բայց Զախէին նայելով սրինգը դարձեալ ձեռք առաւ: Առաջին ոչխարն ընկաւ, հետեւեցան երկրորդը երրորդը: Միւսները սկսան ետ գնալ: «Կատաղեց Հասօն—բացուածքը չէր տեսնում. որչափ սէր ունէր ու զգացմունք, ներշնչեց սրնգին. գեղգեղանքներով քարացրեց բնութիւնը... բայց ոչխարները ետ ետ էին գնում»:

Հասօն սկսաւ ածել լուր-դա-լուրը՝ «երգերի փառքը», «հրեշտակների մրմունջը», «Հասօի ոգին»։ Ոչխարները անդիմադրելի շարժումով մը առաջ նետուեցան ու շատերը գլորուեցան: Հասօն ծռեցաւ և բացուածքը տեսաւ... Երգը լռեց, յետոյ «երկու մարմիններ արագ պտոյտ գործելով օդի մէջ, գնացին միասին, ջախջախուելու անդունդի խորքերում... և միմիանց գրկում: Հասօն և Զախէն էին դրանք»...

Բացի մէկ քանի արատներէ, «Լուր-դա-լուր»-ը յաջող է:

ԶԱԽԷՆ

Յովակիմ Սողովեանի «Հարազատ Գծեր». Ս.-Պետերբուրգ 1903 թ. դինն է 15 կողէկ.

Պ. Յովակիմ Սողովեանը, եթէ հրապարակախօսութիւնը իրեն ասպարէզ ընտրած ըլլար, գուցէ յաջողէր միշակ հրապար-